

Rett til innsyn i saksframlegg og vedlegg

Kommunal Rapport 22.03.2021, Jan Frithjof Bernt, professor emeritus ved Universitet i Bergen

Lærer fikk ikke innsyn i internt dokument lagt fram for et utvalg. Kan kommunen virkelig nekte å gi innsyn i et slikt dokument?

SPØRSMÅL: En lærer saksøkte sin kommune med krav om erstatning for skade han var blitt påført av en elev, idet han viste til at han ikke hadde fått noen informasjon om at denne eleven var særlig farlig. Han tapte saken, men etter at dommen var blitt endelig, foreslo et medlem av kommunestyret at kommunen skulle tilby seg å dekke de omkostningene han hadde hatt i den forbindelse.

Da dette forslaget skulle legges frem for utvalget som hadde ansvaret for slike saker, ba utvalgsleder om en kopi av en uttalelse fra kommuneadvokaten om den aktuelle saken og saksforholdet. Det fikk da utvalgets medlemmer. Læreren ba deretter om innsyn i denne uttalelsen, men det ble avslått, idet kommunen fremholdt at dette var et internt arbeidsdokument som den kunne unnta fra innsyn etter bestemmelsen i [offentleglova § 14](#). Kunne den den det?

SVAR: [Offentleglova § 14](#) er en bestemmelse om adgang til å unnta fra innsyn «dokument som organet har utarbeidd for si eiga interne saksførebuing». I [§ 16](#) første avsnitt er det imidlertid fastsatt at dette unntaket ikke gjelder for «saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ». Men i slutten av samme avsnitt er det så fastsatt at «[§§ 14 og 15](#) gjeld også for dokument som eit folkevalt organ har kravd innsyn i etter [kommuneloven § 11-13](#),» og kommunen hevder at denne siste bestemmelsen må gjelde er et internt dokument er utlevert til et utvalg etter anmodning fra utvalgsleder.

Et krav etter kommuneloven § 11-13 om at et folkevalgt organ skal få innsyn i et internt dokument, må imidlertid etter kommunelovens § 11-13 tredje avsnitt fremmes ved forslag i utvalget og tas under behandling der. Hovedregel er at da er det nok at tre medlemmer stemmer for et slikt forslag, men hvis dokumentet gir kunnskap om taushetspliktbelagte forhold, må et krav om innsyn vedtas med alminnelig flertall.

Bestemmelsen gir altså ikke lederen for et utvalg en slik rett til på egen hånd å kreve et internt dokument lagt fram for dette, selv om hun mener å vite at utvalget, eller i alle fall tre av medlemmene, vil ønske det.

Den utlevering som her fant sted, faller dermed utenfor rammen av denne særregelen som kommunen viser til. Hvis en kopi av et slikt dokument utleveres til utvalget etter anmodning fra leder, er det fortsatt hovedregelen i [offentleglova § 16](#), om rett til innsyn i «saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ», som gjelder.

Når kommunen argumenter for at det samme bør gjelde også ellers for «interne dokumenter som 'ufrivillig' oversendes folkevalgte organer», er det bare uttrykk for et ønske om hvordan loven burde være her, og kan ikke være avgjørende for oppfatningen av hva som faktisk gjelder ut fra loven slik den nå lyder. Dokumentet er med andre ord offentlig fra det ble overlevert til de folkevalgte.